Slavnost všech svatých (A)

Mt 5,1-12a

Hodina praktických činností: Láska, která se mění na skutky

Pomůcky: Aktovka, název předmětu PRAKTICKÉ ČINNOSTI, obvaz, obrázek sv. Zdislavy

Ahoj děti! Dnes máme Praktické činnosti. Ty už jsme měli, pamatujete si? Co všechno se při nich učíme dělat? Něco vyrábíme, opravujeme, skládáme, někdy také vaříme nebo se učíme, jak se o něco postarat. A dnes si ukážeme, že naše ruce mohou dělat ještě něco opravdu důležitého. Mohou totiž pomáhat druhým. Podívejte, co mám v aktovce. *(Ukážeme obvaz.)* K čemu se to používá? *(Odpovědi dětí.)* Obvaz může posloužit člověku, který potřebuje ošetřit. A co kdybychom ho měli, ale nepoužili bychom ho, když by byl potřeba? Moc užitečný by nebyl, že?

Mám v aktovce ještě jeden obrázek. Víte, kdo to je? *(Katecheta ukáže obrázek.)* Je to svatá Zdislava z Lemberka. Zdislava žila před mnoha staletími. Byla hradní paní, manželkou a maminkou, a přesto si dokázala všímat lidí, kteří potřebovali pomoc. Starala se o chudé a nemocné. Svoji víru v Boha ukazovala konkrétními skutky lásky. Když chodila k nemocným, možná měla také takovou aktovku, jako my. Co v ní asi měla? Možná chléb pro hladového, obvaz pro nemocného nebo látku pro někoho, kdo potřeboval oblečení. Zdislava pochopila, že láska se pozná podle toho, co pro druhé uděláme.

Asi četla dnešní evangelium, ve kterém Ježíš ukazuje, jací lidé jsou opravdu šťastní. Říká jim **blahoslavení**. Znáte to slovo? Ježíš říká: *„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“* Co myslíte, kdo je milosrdný člověk? Jak budu milosrdný ke spolužákovi, který si zapomněl svačinu? Když se mu směju a schválně nahlas mlaskám u své svačiny? Ne, budu milosrdný, když se s ním rozdělím. Dál Ježíš říká: *„Blahoslavení tvůrci pokoje.“* Jak se můžu stát tvůrcem pokoje? Když vyhraju a přeperu kamaráda? To ne. Ale třeba když se spolu dohodneme a udobříme se, anebo když se vystřídáme.

Dnes slavíme slavnost Všech svatých. Jak se poznají svatí? Žili právě podle těch blahoslavenství, o kterých jsme četli. Dělali to mnoha různými způsoby. Svatá Zdislava pomáhala potřebným, jiní svatí přinášeli pokoj, povzbuzovali druhé nebo statečně stáli za tím, co je správné. Myslíte, že z toho byli někdy unavení nebo že kvůli tomu zažili trápení? Ano, zažili. Měli to někdy těžké, ale spojovala je láska k Bohu a lidem, se kterou nakonec všechno zlé překonali. A Ježíš dnes zve i nás, abychom se k nim přidali, abychom se taky stali svatými. Abychom měli srdce, které si všímá druhých, ruce připravené pomáhat a slova, která přinášejí pokoj.

Představte si třeba, že přijdete domů a maminka má hodně práce. Co můžete udělat? *(Děti odpovídají.)* Nebo vidíte ve škole kamaráda, který sedí sám. Co můžete udělat? A co když se dva kamarádi pohádají? Můžeme jim pomoci, aby se zase usmířili? To všechno jsou malé skutky lásky, kterými přinášíme do světa milosrdenství a pokoj. Nemusíme být dospělí ani dělat veliké věci. Každý z nás může začít tam, kde právě je.

Pro starší: Blahoslavenství jsou trochu jiným pohledem na úspěch a štěstí. Často obdivujeme ty, kteří jsou nejlepší, nejúspěšnější nebo mají nejvíc možností. Ježíš ale ukazuje, že skutečná velikost člověka se pozná podle milosrdenství, čistého srdce, touhy po spravedlnosti a odvahy usilovat o pokoj.

Výzva na týden: Vyberu si jeden konkrétní skutek lásky, který udělám pro někoho druhého. Můžu doma s něčím pomoci, povzbudit kamaráda, všimnout si osamělého, nabídnout pomoc nebo přispět k usmíření. Každý večer se ptám: „*Komu jsem dnes pomohl a kde jsem přinesl trochu pokoje?*“

Další tipy:
(1) Katecheta vyjmenovává (ukazuje) různé předměty (např: chléb, obvaz, pracovní rukavice) a ptá se: *„Jak by se tímto předmětem dala projevit láska?“* Děti navrhují, jak by s touto věcí mohly posloužit druhým.

(2) Vyzvěte děti, ať si sednu na své ruce, a zeptejte se: *Můžeme s nimi teď někomu pomoci? Nemůžeme, jsou schované. Co se s nimi ale dá dělat?“* Vyzvěte děti, aby ruce pomalu vytáhly a dělaly rukama konkrétní gesta pomoci (např. *pohladí po rameni, podají pomyslný chléb, obejmou, podají ruku k usmíření*).

32. neděle v mezidobí

Mt 25,1-13

Hodina matematiky: Plánovat dopředu

Pomůcky: Aktovka, název předmětu MATEMATIKA, napsaná čísla 5, 10, příklad 10-5=5, obrázek Blaise Pascala, obrázek družiček

Ahoj, děti! Dnes máme matematiku. Dávali jste pozor při evangeliu? Zazněla tam nějaká čísla? *(Necháme děti odpovídat a ukážeme čísla 10 a 5)*. A co se počítalo? Družičky. *(Ukážeme obrázek družiček a spočítáme je společně s dětmi.)* Ježíš mluvil o deseti družičkách, které čekaly na ženicha. Byly to dívky, které mu měly dělat doprovod. Vzaly si lampy a chystaly se na svatební hostinu. Jenže ženich dlouho nepřicházel a ony začaly být unavené a nakonec usnuly. Když se o půlnoci ozvalo volání, že ženich přichází, družičky se probudily a připravily si lampy. A teď přijde matematická otázka: Kolik z deseti družiček bylo připravených a mělo dost oleje? *(Děti odpovídají.)* Pět. A kolik jich dostatek oleje nemělo? Také pět. Všechny družičky čekaly na ženicha. Všechny měly lampy. Ale jen pět jich myslelo dopředu, spočítalo si, že jim olej bude možná chybět a připravilo si ho dost. Co myslíte, proč bylo důležité mít olej připravený už předem? Večer už bylo na shánění oleje pozdě.

Ježíš nám tímto podobenstvím připomíná, že na důležité věci se připravujeme včas. Připravujeme se i na důležitá setkáni. To nejdůležitější bude na konci našeho života – setkání s Ježíšem. Jak se na to můžeme připravovat? – Co může být takovým olejem, kterého bychom měli mít při setkání s Ježíšem dost? *(Děti odpovídají.)* Třeba modlitba, laskavost, odpuštění, pomoc druhým. To všechno můžeme dělat každý den. Teď na to máme čas. Ale pak, až se setkáme s Ježíšem, už na to čas nebude.

Mám v aktovce ještě jeden obrázek. *(Ukážeme obrázek Blaise Pascala.)* Blaise Pascal žil před několika staletími. Byl to velmi nadaný matematik a vědec. Už jako mladý se zajímal o čísla, počítání a objevování toho, jak svět funguje. Zároveň ale přemýšlel i o Bohu a o tom, co dává lidskému životu smysl. Taky rád říkal, že člověk je stvořen k tomu, aby myslel, a že jeho povinností je, aby myslel správně. Člověk má používat svou hlavu k přemýšlení, a zároveň i hledat Boha svým srdcem. Matematika nám pomáhá vypočítat mnoho věcí. Ale dokážeme vypočítat, kolik má cenu laskavé slovo? Kolik stojí chvíle, kdy někomu pomůžeme? Nebo kolik radosti přinese modlitba s někým, kdo je smutný? Takové věci se do tabulky ani na kalkulačku nevejdou, a přesto jsou v životě velmi důležité.

Pro starší: Pascal spojoval matematické a vědecké myšlení s hlubokým hledáním Boha. Jeho život nám může připomenout, že víra a přemýšlení patří k sobě. Podobenství o deseti družičkách zase otevírá otázku, jak zacházíme se svým časem a čemu dáváme přednost. Často víme, co je důležité, ale odkládáme to na později: rozhovor s někým, komu jsme ublížili, pomoc člověku v nouzi, modlitbu nebo čas pro Boha. Jenže vztahy se budují každodenními rozhodnutími. Připravenost na setkání s Ježíšem není jednorázový úkol, ale způsob života.

Výzva na týden: Tento týden si každý den přidáme do své pomyslné lampy jednu kapku oleje: modlitbu, dobrý skutek, odpuštění nebo pomoc druhému. Večer se můžeme zeptat: *„Kdy jsem doplňoval olej do své lampy? Na co jsem si udělal čas a co chci zítra udělat lépe?“*

Další tipy:

(1) **Katecheta říká různé situace:** Když řekne něco, co pomáhá připravovat srdce na setkání s Ježíšem (např: Pomůžu doma, pomodlím se za kamaráda, někomu pomůžu), děti naznačí rukama zářící plamen. Když situace nepřipravuje na setkání s Ježíšem, děti nereagují. Odpovědi nemusí být jednoznačné. Mluvíme s dětmi o tom, proč.

(2) **Co se dá spočítat a co ne?** Katecheta předkládá otázky, děti rozlišují, co se dá spočítat a co ne. Např. *„Kolik máme v kostele oken? Kolik je tu lavic? Jako má cenu pomoc kamarádovi? Kolik radosti se vejde do jednoho úsměvu?“* Děti zjistí, že ne všechno důležité lze vyjádřit číslem.

33. neděle v mezidobí (A)

Mt 25,14-30

Hodina výtvarné výchovy: Každý máme svůj dar

Pomůcky: Aktovka, název předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA, štětce a barvy, čistý papír, obrázek Antoniho Gaudího, obrázek chrámu Sagrada Família.

Ahoj děti! Dnes nás v naší Boží škole života čeká výtvarná výchova. Co při ní děláme? Kreslíme, vystřihujeme, lepíme a tvoříme. A stalo se vám někdy, že při stejném zadání každý vytvořil něco jiného? Proč se to podle vás děje? *(Děti odpovídají.)* Každý má jinou fantazii a zkušenosti. Někdo rád kreslí, jiný stříhá, někdo použije pastelky, jiný vodovky. Také mám v aktovce něco do výtvarky. *(Vytáhneme z aktovky štětce a barvy).* K čemu to slouží? *(Děti odpovídají.)* A co kdybych si řekl, že nic malovat nebudu, že se mi to stejně nepovede a nemá to cenu. Budou k něčemu ty štětce a barvy dobré? Jsou užitečné jen tehdy, když je vezmeme do ruky a něco vytvoříme. A právě o něčem podobném dnes mluvil Ježíš v evangeliu.

Pán odjížděl na cestu a svěřil služebníkům svůj majetek. Co jim rozdával? *(Děti odpovídají – hřivny.)* Hřivny byly takové kusy vzácného kovu, kterými se kdysi dávno platilo. Peníze lidé tenkrát neznali. Ten pán dal jednomu služebníku pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu hřivnu. První dva služebníci s tím, co dostali, pracovali a své hřivny rozmnožili. Třetí služebník svou hřivnu zakopal do země a nic s ní neudělal. Koho pak pán pochválil, když se vrátil? Ty služebníky, kteří své hřivny využili a rozmnožili je. Ježíš nám tímto příběhem ukazuje, že každý z nás dostal nějaký dar. Nemusí to být peníze. Může to být talent, dobré srdce, šikovné ruce, čas nebo možnost pomáhat druhým. A Bůh nás zve, abychom tyto dary rozvíjeli a používali je.

Mám v aktovce obrázek. *(Ukážeme obrázek chrámu Sagrada Família.)* Podívejte se na tu stavbu. Viděli jste někdy něco podobného? Víte, kdo ji navrhl? Jmenoval se Antoni Gaudí. Byl to španělský architekt, který měl veliký výtvarný talent a představivost. Všímal si přírody, tvarů, barev a krásy kolem sebe. Dokázal z toho čerpat inspiraci pro své stavby. Na obrázku je jeho nejznámější dílo, chrám Sagrada Família v Barceloně. Gaudí věřil, že tvořivostí může člověk oslavovat Boha. Chtěl, aby tento kostel sloužil Bohu a lidem. Na stavbě pracoval mnoho let a chrám nebyl za jeho života dokončen. Gaudí nám ukazuje, že talent není jen nadání, ale také úkol. Nestačí jen říct: *„Já umím dobře stavět.“* Je potřeba svůj dar rozvíjet, učit se, zkoušet nové věci a přemýšlet, jak můžeme tím, co umíme, přinášet radost druhým.

Pro starší: V podobenství dostává každý služebník jiný počet hřiven. Každý máme jiné možnosti, schopnosti a životní podmínky. Náš úkol není porovnávat se s ostatními, ale dobře naložit s tím, co jsme dostali. Někdy své schopnosti schováváme, protože se bojíme, že nebudeme dost dobří, nebo čekáme na ideální příležitost. Podobenství nás ale zve k odvaze začít. Talent roste tím, že ho používáme, učíme se a nabízíme druhým.

Výzva na týden: Tento týden si každý zkusíme pojmenovat jeden svůj talent nebo schopnost. A potom vymyslíme, jak ji můžeme použít pro někoho druhého. Každý večer se můžeme zeptat*: „Jakou svou hřivnu jsem dnes využil a komu jsem díky ní udělal radost?“*

Další tipy:

(1) Nechte děti prohlédnout si **obrázky interiéru kostela Sagrada Família**. Poté položte otázky, např: *Co tě na kostele nejvíc zaujalo? Kdybys mohl navrhnout nějakou část kostela, která by to byla? Jakou schopnost bys k tomu potřeboval? Komu by tvoje dílo mohlo udělat radost?* Lze využít i časopis DUHA (č. 13, 2025/2026) – *Zítra budeme dělat krásné věci*

(2) **Pohybová aktivita**: Katecheta říká jednotlivé činnosti a děti je předvádějí pohybem: k*reslím, zpívám, pomáhám, naslouchám, povzbuzuji*. Na závěr děti natáhnou ruce před sebe a katecheta řekne: *„Podívejte se na své ruce. Každý je máme trochu jiné, ale všichni jimi můžeme něco dobrého udělat. Bůh nám svěřil dary. Pojďme je používat!“*

(3) **Rozhovor:** Co všechno může být naší hřivnou - talentem? Jak s tím můžu naložit? *(S dětmi si o tom povídáme.)* Zakončit lze myšlenkou, že Bůh se nás neptá, jestli máme stejné dary jako ostatní lidé. Ptá se, co s těmi svými uděláme. Nemusíme být nejlepší ani umět všechno. Důležité je rozvíjet to, co nám bylo svěřeno, a dělit se o to s druhými.

Své talenty si mohou děti napsat (nakreslit) na kartičky a nést je v obětním průvodu.

Slavnost Ježíše Krista Krále

Mt 25,31-46

Hodina prvouky: Všímáme si druhých

Pomůcky: Aktovka, název předmětu PRVOUKA, skautský šátek, obrázek Antonína Benjamina Svojsíka, případně obrázky skautů, kousek chleba, malá láhev vody, náplast, krabička poslední záchrany (KPZ) i s obsahem.

Ahoj, děti! Dnes nás v naší Boží škole života čeká prvouka. Mám v aktovce několik věcí. *(Vytáhneme chléb, lahev s vodou, náplast a KPZ.)* K čemu nám mohou posloužit? *(Děti odpovídají.)* Jsou to obyčejné věci, ale mohou někomu opravdu pomoci.

A právě o pomáhání dnes mluvil Ježíš v evangeliu. Vypráví o tom, že máme být připraveni, až se s Ježíšem setkáme na konci světa u posledního soudu. Lidem, kteří pomáhali druhým, řekne: „*Měl jsem hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít, byl jsem na cestě, a ujali jste se mě. Pojďte do mého království.“* A oni se budou divit: *„Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žíznivého a pomohli ti?“*
A Ježíš jim odpoví: *„Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.“* Co nám tím Ježíš chce říct? Že když pomáháme druhým lidem, pomáháme vlastně jemu. A všímá si i docela obyčejných věcí.

Mám v aktovce ještě něco. *(Vytáhneme skautský šátek.)* Poznáváte, komu to patří? Ano, skautům. Kdo chodíte do skautu? *(Děti odpovídají.).* A víte, kdo stál u zrodu českého skautingu? Jmenoval se Antonín Benjamin Svojsík. *(Vytáhneme jeho fotografii.)* Byl učitelem. Seznámil se se skautským hnutím v Anglii a rozhodl se přenést skautské myšlenky také k nám. V roce 1912 uspořádal první český skautský tábor.

Skauti se učí poznávat přírodu, spolupracovat, být samostatní, pomáhat druhým. Jejich heslo je: „*Buď připraven!“* Co to znamená? Znamená to nejen mít připravený batoh na výpravu, ale také být připravený pomoci. Ve skautingu se děti učí, že každý den mají udělat alespoň jeden dobrý skutek. Nemusí jít o nic velkého. Někdo pomůže doma s nádobím, jiný doprovodí kamaráda, další uklidí odpadky v přírodě nebo potěší někoho, kdo je smutný. Každý takový skutek má svou cenu. A když každý přidá svůj malý kousek dobra, společně dokážeme velké věci. A navíc tak budeme i připraveni na konečné setkání s Ježíšem.

Pro starší: Evangelium o posledním soudu je velmi konkrétní. Ježíš se nebude ptát, kolik toho umíme. Jde mu o obyčejné skutky lásky: dát někomu najíst, někoho přijmout, navštívit, někomu pomoci. A právě v člověku, který naši pomoc potřebuje, se s námi setkává Kristus. Ve světě existuje mnoho problémů, které nedokážeme vyřešit. Můžeme mít pocit, že naše malá pomoc nic nezmění. Ale důležité je, abychom nezůstali lhostejní.

Výzva na týden: *„Buď připraven konat dobro.“* Udělej alespoň jeden dobrý skutek denně. Každý den si všímej někoho, komu můžeš pomoci.

Další tipy:

(1) **Kolik dobra lze stihnout za pět minut?** Zeptejte se dětí: *„Kdybyste měli pět minut (to je asi stejná doba, po kterou trvá večerníček)), jaké dobro byste mohli stihnout udělat?“ (Děti odpovídají.)* Společně počítáme, na kolik věcí jsme přišli.

(2) **Tematické přímluvy:** Vymýšlíme s dětmi přímluvy, jak můžeme využívat své tělo na pomoc druhým:

Pane, dej, ať máme všímavé oči, abychom viděli člověka, který potřebuje pomoc.
Ať máme citlivé uši, abychom ...
Ať máme silné ruce, abychom ...
Ať máme laskavé srdce, abychom ...
Ať máme rychlé nohy, abychom ...
Ať máme dobrou paměť, abychom ...
Ať dobře mluvíme, abychom ...

Autorka: Katrin Zavřelová, upravila: Anna Půlkrábková
© Diecézní katechetické centrum Brno, 2026; https://kc.biskupstvi.cz